

INTERVIEW KAREL DE ROOIJ (MINI), REGISSEUR FROMMERMANN

'Het mes moet in het aantal kunstopleidingen'

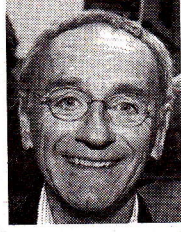
Karel de Rooij – van duo Mini & Maxi – begeleidt artiesten die hun programma een variété-impuls willen geven. Zoals Frommermann. *Pak Aan!* gaat vanavond in première.

Van onze verslaggever
Patrick van den Hanenberg

DEN HAAG Als Mini & Maxi kregen Karel de Rooij (64) en Peter de Jong meer dan dertig jaar een wereldpubliek aan hun voeten met hun muzikale, woordloze tragikomische shows. Karel de Rooij: 'Wij hadden Van Kooten & De Bie en Freek de Jonge hoog zitten en wisten dat wij dat tekstueel nooit zouden redden. Daarom hebben wij de tekst uit onze voorstellingen geschrapt.'

In 2003 kreeg Peter de Jong een nekhermia en was het afgelopen met de zware fysieke nummers. Daarmee leek ook het variété in Nederland definitief ten einde. Variété heeft een ietwat belegen klank, terwijl het in feite niet meer betekent dan een gevarieerde amusementsvoorstelling, een combinatie van muziek, acts, humor en mime.

Gelukkig hadden vier jongens op de Amsterdamse Kleinkunstacademie nog oog voor deze theatertraditie en werden in contact gebracht met hun voorbeelden. Peter de Jong



Karel de Rooij
Foto Kippa

begeleidt al vele jaren de programma's van de Ashton Brothers, de moderne erfgenamen van Mini & Maxi. Maar er bleken meer artiesten die hun muzikale programma een theatera variété-impuls wilden geven. En zo kwamen de percussionisten van Percossa, De Wereldband en bandoneonist Carel Kraayenhof bij Karel de Rooij terecht. De (voorlopig) laatste in dat rijtje is de zanggroep Frommermann, die vanavond in première gaat met het programma *Pak Aan!*

De Rooij: 'Zeg nooit tegen een muzikant dat hij dans- of acteerles moet volgen, want dan ben je hem kwijt. De muziek mag nooit minder klinken door de dingen die ik erbij verzin. Maar als je vanuit de muziek de beweging toevoegt, dan lukt het wel om hem te laten dansen en acteren. Frommermann heeft een nummer over vijf zangers met een spraakprobleem: slissen, de hik, stotteren, neus ophalen en Gilles de la Tourette. Zo'n nummer is geknipt voor een clowneske aanpak.'

'Samen met Hans Minnaert, ooit solist bij het Internationaal Dans-theater voegen wij aan de liedjes allerlei internationale danselementen toe, zoals het ritmisch op het lijf

trommelen uit de Hongaarse dans. Ze moeten fysiek worden bijgespijkerd, zodat ze twintig keer door de knieën kunnen en het hele podium kunnen gebruiken.'

De mannen van Frommermann komen naast hun aparte werk voor diverse operagezelschappen een paar maanden per jaar bij elkaar voor een korte tournee. Hun muzikale kwaliteit is hoog en dat is voor De Rooij ook een voorwaarde om met ze aan de slag te gaan.

De artistieke kwaliteit kan in Nederland volgens De Rooij omhoog als het mes gaat in het aantal kunstopleidingen en er meer specialiteiten komen. 'Het is niet goed dat er twee circusopleidingen en zo veel toneelscholen en conservatoria zijn. Nu worden studenten aangenomen, van wie je weet dat ze niet goed genoeg zijn, alleen omdat een docent twintig leerlingen moet hebben.'

'Kunst is niet meer dan verbazing en verwondering. Je moet oh of ah kunnen zeggen. Als kind maak je dat vaak voor het eerst mee in het circus. Daarna hoop je dat je door je opvoeding met andere kunstvormen in aanraking komt waarbij je datzelfde gevoel weer ervaart. Creativiteit moet je ontwikkelen en dat kan alleen via de kunst.'

Pak Aan! door Frommermann, regie: Karel de Rooij, choreografie en regie assistent: Hans Minnaert, vanavond première in Philharmonie Haarlem. frommermann.nl

INTERVIEW REGISSEUR

'De drie je klasse ontstijgt is giga

Hij heeft een hekel aan schreeuwen zonder regisseur Thomas oprechtheid. Zo ook *Spoken* bij Toneelg

Door Vincent Kouter

Van doorwrocht psychologisch theater moet Thom Ostermeier (1968) niet hebben. De Duitse regisseur ziet zijn voorstell

gen in de eerste plaats als sociologische studies. 'Ik begrijp namelijk niets van mensen. Hun gedrag is een raadsel. En dat wil ik onderzoeken als ik aan het regisseren ben. Dat wil ik iets leren. Ik probeer te begri

pen hoe de mensen in elkaar zitten. Ostermeier is nu te gast bij Toneelgroep Amsterdam en regisseert hi *Spoken* van Henrik Ibsen, met onder anderen Marieke Heebink, Eelco Smits en Hans Kesting.

Het is een grote man. Tijdens een doorloop in een oefenruimte in de Amsterdamse Stadsschouwburg v

op dat hij de hele tijd roerloos in een stoel hangt. Met de precisie van een wetenschapper observeert hij de personages, hun reacties. Een enkel keer maakt hij een gebaar in de richting van de technici. Een man of twintig zit om hem heen, maar hij is de hele doorloop doodstil. De teckel van Hans Kesting ligt geruimeloos in zijn mand.

Ibsen schreef *Spoken* in 1881, dir na *Een poppenhuis*, dat een storm van kritiek losmaakte. Het was onhoord dat een vrouw haar man zo verlaten zoals in dat stuk gebeu

Memoires Willem Nijholt op komst

Van onze verslaggever
Arjan Peters

AMSTERDAM Onder de titel *Met bonzend hart* verschijnen eind augustus bij Querido de memoires van acteur en zanger Willem Nijholt (76). Sinds 2004 heeft hij met grote regelmaat brieven geschreven over zijn leven en werk aan de schrijfster Hella S. Haasse (92), met wie hij al veel langer bevriend is, en met wie hij een ver-

diepgaande brieven, erg goed geschreven, die tezamen zijn memoires vormen. De titel *Met bonzend hart* slaat op een gevoel dat de artiest Nijholt maar al te goed in de coulissen heeft gekend, maar ook op de harts-tocht waarmee hij in het leven staat.'

ADVERTENTIE

Het Stedelijk Museum Schiedam presenteert van 20 feb t/m 15 mei 2011 de tenstoonstelling:

Het is de tweede keer dat Nijholt zich als auteur manifesteert. In 1997 verscheen *Met niets begonnen*, zijn briefwisseling met Gerard Reve uit de jaren 1967-1991. De acteur en de schrijver beleefden ooit een kortstondige romance.